

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KAZNENO POPRAVNI ZAVOD
POLUOTVORENOG TIPOA
SARAJEVO**

P R A V I L N I K

O KUĆNOM REDU KAZNENO POPRAVNOG ZAVODA
POLUOTVORENOG TIPOA SARAJEVO

Sarajevo, oktobar 2024. godine

Na osnovu člana 100. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine F BiH" broj: 44/98, 42/99, 12/09 i 42/11, 39/24), direktor Kazneno popravnog zavoda poluotvorenog tipa u Sarajevu, uz saglasnost Federalnog ministra pravde, donosi:

P R A V I L N I K

O KUĆNOM REDU KAZNENO POPRAVNOG ZAVODA POLUOTVORENOG TIPO SARAJEVO

I OPŠTE ODREDBE

Član 1. (Predmet Pravilnika)

Ovim Pravilnikom o kućnom redu (u daljem tekstu: Pravilnik) bliže se uređuje organizacija i način života osuđenih osoba na izdržavanju kazne zatvora i kućnog zatvora sa elektronskim nadzorom, u Kazneno popravnom zavodu poluotvorenog tipa u Sarajevu (u daljem tekstu: zavod), a naročito: prijem, upoznavanje sa kućnim redom i drugim propisima, smještaj, ishrana i odjevanje, način korištenja zdravstvene zaštite i sprovođenje higijenskih mjera, dopisivanje, telefoniranje, prijem posjeta i pošiljki, vrsta i količina prehrambenih artikala koje mogu primati, uslovi i način raspolaganja novcem od naknada za rad, nagrada i novčanih pošiljki, način korištenja neprekidnog odmora, održavanje reda i discipline, postupak za izricanje disciplinskih kazni i mjera usamljenja, uslovi i način izvršenja disciplinskih kazni, vrste pogodnosti i uslovi za sticanje i njihovo korištenje, ovlaštenja službenih osoba u zavodu za davanje pogodnosti, ograničenja na prijem pošiljki, posjeta i korištenja pogodnosti, način organizovanja kulturno-

prosvjetnog zabavnog i sportskog života, slobodne aktivnosti, način otpuštanja i pomoć prilikom otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora i druga pitanja koja mogu biti od značaja za uslove i način izdržavanja kazne zatvora.

Član 2. (Svrha sankcije)

Osobe prema kojima se izvršavaju sankcije lišavaju se prava ili se ograničavaju u pravima samo u granicama nužnim za ostvarivanje svrhe pojedinih sankcija u skladu sa zakonom.

Član 3. (Zakonitost postupanja)

Osuđene osobe dužne su da se pridržavaju Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u F BiH, odredbi ovog pravilnika, i ostalih pravilnika, naredbi i instrukcija koje donosi federalni ministar pravde kao i pravilnika, uputstava i naredbi koje donosi direktor Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Sarajevo (u daljem tekstu: zavoda).

II PRIJEM, UPOZNAVANJE SA KUĆNIM REDOM I DRUGIM PROPISIMA

Član 4. (Prijem i utvrđivanje identiteta)

- (1) Prijem osuđenih osoba se vrši na osnovu uputnog akta suda.
- (2) Identitet osuđene osobe iz stava (1) ovog člana se utvrđuje na osnovu lične karte ili drugog identifikacionog dokumenta sa fotografijom.

Član 5. (Pretres i postupanje sa ličnim predmetima osuđenog)

- (1) Ovlaštena službena osoba zavoda pretresa osuđenu osobu i njegove lične stvari.

(2) Osuđena osoba može zadržati od ličnih stvari: pribor za održavanje lične higijene, pribor za održavanje odjeće i obuće, ortopedska pomagala, naočare sa dioptrijom, adekvatnu odjeću i obuću, porodične fotografije, vjenčani prsten i druge stvari po odobrenju direktora zavoda.

(3) U toku izdržavanja kazne zatvora, stvari iz stava (2) ovog člana se mogu zamijeniti i stalno koristiti.

(4) Osuđenoj osobi se privremeno oduzimaju: novac, dragocjenosti, mobilni telefon, stvari koje, u skladu sa ovim Pravilnikom, osuđeni ne može posjedovati i druge stvari, odnosno predmeti podobni za ugrožavanje osoba, samopovređivanje, uništavanje imovine i ugrožavanje sigurnosti u zavodu.

Član 6. (Postupanje sa oduzetim stvarima)

(1) Oduzeti novac osuđene osobe iz člana 5. ovog pravilnika se evidentira i deponuje na blagajni zavoda.

(2) O oduzetim stvarima sačinjava se zapisnik koji potpisuje zatvorski stražar koji pretresa i osuđena osoba čije su stvari oduzete. Jedan primjerak potписанog zapisnika uručuje se osuđenoj osobi, a drugi primjerak se stavlja u paket sa oduzetim stvarima, a treći primjerak originalnog zapisnika ostaje u bloku zapisnika.

(3) Oduzete stvari koje su ostale na čuvanju zavoda evidentiraju se u posebnu knjigu i čuvaju se na sigurnom mjestu, da bi se neoštećene vratile osuđenoj osobi nakon izdržane kazne ili naknadno predale porodici.

(4) Ako se stvari predaju članovima porodice sačinit će se zapisnik koji potpisuje primalac i predavalac stvari.

(5) Ukoliko se oduzete stvari šalju poštom porodici na zahtjev osuđene osobe, troškove otpreme snosi osuđena osoba.

Član 7. (Postupanje sa stvarima koje se ne zadržavaju kod osuđenih osoba)

(1) Nepotrebna odjeća i predmeti, koji se ne mogu zadržati iz člana 5. stav

(4) ovog Pravilnika, predaju se porodici prilikom prve posjete osuđenoj osobi, a za one osuđene osobe koje nemaju kome poslati odjeću i predmete, zadržavaju se u depozitu zavoda.

(2) Stvari koje nisu u pravnom prometu ili su zabranjene oduzimaju se i uništavaju ili predaju nadležnom organu.

(3) Stvari podložne kvarenju neće se deponovati u magacinu, već će se ako se ne mogu poslati porodici osuđene osobe, zapisnički uništiti.

Član 8. (Postupanje u prijemnom odjeljenju)

(1) Osuđene osobe, čija je kazna zatvora do jedne godine, zadržaće se u prijemnom odjeljenju do 15 dana, a osuđene osobe čija je kazna zatvora duža od jedne godine zadržaće se u prijemnom odjeljenju najduže 30 dana.

(2) Odmah po upućivanju u prijemnu prostoriju osuđena osoba će se ošišati, obrijati, okupati i presvući u propisanu odjeću i obuću, a ako zadržava svoju odjeću, ta odjeća se mora odmah dezinfikovati.

(3) Dok se nalazi u prijemnoj prostoriji osuđena osoba se upoznaje sa odredbama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u F BiH, Pravilnikom o kućnom redu, Pravilnikom o odjeći i obući osuđenih osoba, mjerama zaštite na radu, protivpožarne zaštite, Pravilnika o naknadama za rad, Pravilnika o upotrebi vatrenog oružja i sredstava prinude, Evropskim zatvorskim pravilima i drugim međunarodnim normama humanitarnog prava.

(4) Pri prijemu u zavod osuđena osoba ima pravo da se telefonom ili pismom javi porodici i da je upozna sa svojim pravima u pogledu dopisivanja, prijema pošiljki, vremenu posjeta, kao i pravo rješavanja drugih hitnih ličnih problema i potreba.

Član 9. (Ljekarski pregled)

(1) U toku boravka u prijemnom odjeljenju, procjenjuje se radna sposobnost osuđene osobe, a u njen lični list i zdravstveni karton upisuje se zdravstveno stanje konstatovano prilikom prijema u zavod.

(2) U toku boravka u prijemnom odjeljenju osuđena osoba može se upućivati na rad samo radi utvrđivanja njenih radnih navika neophodnih za raspored na posao za koji ispunjava uslove u skladu sa zdravstvenim stanjem.

(3) Izuzetno, osuđena osoba, čija je dužina kazne zatvora do 60 dana, može se rasporediti na posao odmah po utvrđivanju njenog zdravstvenog stanja i higijenske obrade (šišanje, kupanje, dezinfekcija i dr.).

(4) Raspored za posao se ne utvrđuje za osuđene osobe, koje izdržavaju kaznu kućnog zatvora sa elektronskim nadzorom.

Član 10. (Prijedlog tretmana)

(1) Na osnovu rezultata ispitivanja ličnosti osuđenih osoba tokom boravka u prijemnom odjeljenju utvrđuje se prijedlog njihovog tretmana.

(2) Promjena prijedloga tretmana vrši se zavisno od ponašanja osuđene osobe, zalaganja na radu, discipline i stečenog povjerenja.

(3) Prijedlog tretmana utvrđuje Prijemno odjeljenje, Sektor za odgoj/tretman osuđenih osoba, a promjenu tretmana odobrava direktor zavoda.

Član 11. (Uputovanje na rad)

(1) Osuđenim osobama, koje izdržavaju kaznu zatvora, a izjasne se da žele raditi, određuje se vrsta posla u skladu sa potrebama njihovog tretmana, njihovim psihofizičkim sposobnostima, sklonostima, ličnim svojstvima i stečenim stručnim sposobnostima, prema mogućnostima koje postoje u ustanovi i prema potrebama održavanja discipline.

(2) Prilikom boravka u prijemnom odjeljenju osuđene osobe će se pismeno izjasniti da li žele raditi tokom izdržavanja kazne zatvora.

(3) Za osuđene osobe, koje se izjasne da žele raditi, određivanje vrste posla i radnog mesta vrši direktor zavoda na prijedlog Prijemnog odjeljenja. Premještaj osuđene osobe sa jednog na drugo radno mjesto vrši direktor zavoda na prijedlog Sektora za odgoj/tretman osuđenih osoba u zavisnosti od ponašanja osuđene osobe, zalaganja na radu, stečenog povjerenja i sl.

Član 12.

(Raspoređivanje)

Iz Prijemnog odjeljenja osuđene osobe se raspoređuju u stimulativno-klasifikacione grupe, (grupa A, grupa B ili grupa C), u preodgojne kolektive, a prema utvrđenim kriterijima.

Član 13.

(Reklasifikacija osuđenih osoba)

- (1) U stimulativno-klasifikacionim grupama prati se ponašanje osuđene osobe, prihvatanje i realizacija tretmana, ocjenjuju se rezultati koje osuđena osoba postiže u pojedinim aktivnostima.
- (2) Na osnovu proučavanja ličnosti i postignutih rezultata u tretmanu može se vršiti reklasifikacija osuđenih osoba u stimulativno-klasifikacione grupe.
- (3) Prijedlozi za reklasifikaciju utvrđuju se na sastancima mikro-timova u kojima obavezno sudjeluju odgajatelji, pripadnik službe zatvorske policije –straže i radni instruktor.

Član 14.

(Konačne klasifikacione grupe)

- (1) Konačne klasifikacione grupe usvajaju se na sastancima Sektora za odgoj/tretman osuđenih osoba i mišljenja Sektora za poslove osiguranja.
- (2) Organizacija mikro - timova reguliše se uputstvom direktora zavoda.
- (3) Pogodnosti se dodjeljuju u skladu sa kriterijumima svrstavanja u pojedine klasifikacione grupe, kao i druge pogodnosti regulisane Pravilnikom za klasifikaciju osuđenih osoba u stimulativno-klasifikacione grupe.

III SMJEŠTAJ, ISHRANA I ODIJEVANJE

1. Smještaj osuđenih osoba

Član 15. **(Raspored u odgovarajući kolektiv)**

- (1) Prilikom izlaska iz Prijemnog odjeljenja osuđena osoba se raspoređuje u odgojni kolektiv.
- (2) Osuđena osoba koja boluje od zaraznih ili drugih bolesti, na prijedlog ljekara izdvaja se od ostalih osuđenih osoba.
- (3) Raspored osuđenih osoba po sobama vrši odgajatelj.

Član 16. **(Soba za osuđene osobe)**

- (1) Svaka osuđena osoba ima poseban krevet, natkasnu bez vrata i posteljinu. Posteljinu sačinjavaju: spužva sa presvlakom, jastuk, četiri čaršafa, dvije jastučnice ili dva ili više čebadi po potrebi. Čaršafi i jastučnice obavezno se mjenjaju svakih sedam (7) dana, a po potrebi i češće.
- (2) Kreveti moraju biti uredno namješteni, od ustajanja do večernjeg raporta, sa bijelim mašnama, a lične stvari uredno složene na za to određeno mjesto.

Član 17.

(Održavanje higijene prostorija)

Red i čistoću u spavačim sobama održavaju osuđene osobe koje u njima borave. Hodnike, prostorije za dnevni boravak i ostale zajedničke prostorije čiste osuđene osobe, redari, koje određuje odgajatelj, prema rasporedu.

Član 18.

(Slobodno vrijeme osuđenih osoba)

(1) Slobodno vrijeme osuđene osobe provede u prostorijama za dnevni boravak i prostorijama za sportske i druge aktivnosti, a boravak u spavaonicama (spavačim sobama) je dozvoljen za vrijeme noćnog odmora i popodnevnog odmora u trajanju od dva sata.

(2) Boravak u spavaonicama dozvoljen je i osuđenim osobama kojima je zavodski ljekar odredio strogo mirovanje i to u vremenu koje je navedeno u odobrenju ljekara.

Član 19.

(Uslovi boravka)

(1) Prostорије у којима осуђене особе бораве и раде редовно се провјетравају, а у зимском периоду се загријавају. Загријавање просторија зависи од климатских услова, а у првилу се врши од петнаестог (15) октобра до петнаестог (15) априла.

(2) Просторије у којима осуђене особе бораве и раде морaju имати довољну количину зрака природног или умјетног светла, санитарне уређаје те задовољавати стандарде у погледу простора у складу са Законом.

Član 20.

(Uslovi boravka nedjeljom i praznicima)

(1) Nedjeljom i državnim praznicima kreveti se праве без bijele маšне, а осуђене особе које не раде у ове дане могу се одмарати на креветима.

(2) Starim i iznemoglim осуђеним osobama може се одобрити и у друге дане одмараште и спавање на креветима, неovisno од одредби из претходног

stava, a o čemu odlučuje Pomoćnik direktora Sektora za odgoj/tretman osuđenih osoba uz mišljenje zavodskog ljekara.

2. Ishrana osuđenih osoba

Član 21. (Ishrana osuđenih osoba)

- (1) Osuđene osobe dobivaju dnevno tri obroka hrane prema propisanoj tablici o ishrani osuđenih osoba.
- (2) Na osnovu Pravilnika o ishrani osuđenih osoba direktor zavoda utvrđuje jelovnik za sedam (7) dana unaprijed.
- (3) Prilikom utvrđivanja jelovnika, vodiće se računa o vjerskim i kulturnim zahtjevima osuđenih osoba.
- (4) Hrana svojim kvalitetom i količinom mora zadovoljavati prehrambene i higijenske standarde.
- (5) Pravo na pojačanu ishranu imaju osuđene osobe koje rade na težim (fizičkim) poslovima ili rade pod otežanim uvjetima rada puno radno vrijeme, kao i osuđene osobe kojima to propiše ljekar.

Član 22. (Objedovanje)

- (1) Objedovanje osuđenih osoba vrši se u osuđeničkoj trpezariji. Vrijeme doručka, ručka, večere i užine utvrđuje dnevnim rasporedom direktor zavoda.
- (2) Objedovanje traje najduže 30 minuta. Za vrijeme objedovanja osuđene osobe su dužne da održavaju propisan red i čistoću, da čuvaju inventar,

posuđe i drugu imovinu, te da se ponašaju u skladu sa opštom kulturom objedovanja.

(3) Nakon objedovanja kompletan pribor za jelo i ostatak hrane obavezno se vraća na za to određeno mjesto.

Član 23.
(Držanje namirnica)

(1) U spavaonama i prostorijama za dnevni boravak osuđene osobe mogu držati namirnice koje nisu lako kvarljive, kupljene u prodavnici – kantini zavoda ili dobijene u paketu putem pošte u količini, koja može stati u natkasnu.

Član 24.
(Ograničenje objedovanja)

(1) Zabranjuje se svim osuđenim osobama korištenje obroka u osuđeničkoj kuhinji van termina, odnosno rasporeda obroka po kolektivima-grupama, koje su utvrđene naredbom direktora.

(2) Izuzetno se može odobriti korištenje obroka u onim slučajevima kada je osuđena osoba spriječena da prisustvuje objedovanju, uz prethodnu obavijest službene osobe, po čijem nalogu je spriječeno odsustvovanje osobe, u terminu objedovanja.

Član 25.
(Osuđenička prodavnica)

(1) U zavodu postoji osuđenička prodavnica - kantina u kojoj osuđene osobe mogu kupovati prehrambene i druge artikle za ličnu upotrebu.

(2) Vrste artikala, način na koji se vrši kupovina i radno vrijeme kantine određuje direktor zavoda.

- (3) U kantini mora postojati cjenovnik na vidnom mjestu.
- (4) Roba u kantini se prodaje po nabavnim cijenama.
- (5) U kantini robu mogu kupovati isključivo osuđene osobe.

Član 26.

(Pribor za ličnu higijenu i pribor za dopisivanje)

Radno nesposobne ili radno neraspoređene osuđene osobe koje nemaju vlastitih novčanih sredstava dobit će na teret zavoda pribor za ličnu higijenu i pribor za dopisivanje sa članovima porodice, odnosno za upućivanje podnesaka organima, tijelima i ustanovama kojima se obraćaju u cilju zaštite svojih prava i interesa.

Član 27.

(Odjeća i obuća osuđenih osoba)

- (1) Osuđene osobe nose odjeću, obuću i rublje propisanu Pravilnikom o odjeći i obući, ishrani, disciplinskom postupku, uvjetima i načinu izdržavanja disciplinske kazne upućivanja u samicu i mjere usamljenja osuđenih osoba u federalnim ustanovama za izvršenje kazne zatvora osuđenih osoba.
- (2) Radna odijela, sredstva zaštite na radu i drugu opremu dobivaju osuđene osobe koje rade i to u zavisnosti od poslova koje obavljaju.
- (3) Prilikom zaduživanja posteljinom, odjećom i obućom osuđenoj osobi će se saopštiti rok trajanja opreme te da je dužna opremu čuvati, a ukoliko je namjerno ili grubom nepažnjom ošteti ili uništi da će štetu nadoknaditi po opštim propisima.

IV ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I HIGIJENSKE MJERE

1. Način korištenja zdravstvene zaštite

Član 28.

(Ljekarski pregled)

(1) Nakon prijema u zavod, osuđena osoba se ljekarski pregleda radi utvrđivanja zdravstvenog stanja i radne sposobnosti.

(2) Nalaz o zdravstvenom stanju i radnoj sposobnosti upisuje se u zdravstveni karton i dosije postupanja (list 3) osuđene osobe.

Član 29.

(Prostorije za zdravstvenu zaštitu)

Za pružanje zdravstvene zaštite osuđenim osobama u zavodu postoji ambulanta opšteg tipa, apoteka i stomatološka ambulanta.

Član 30.

(Pružanje medicinske usluge)

(1) Osuđene osobe se javljaju dežurnom odjeljenja ili zatvorskim stražarima u Odjeljenju za ljekarski pregled. Ljekarski pregled i druge medicinske usluge vrše se svakodnevno.

(2) Ukoliko u zavodu nema mogućnosti za pružanje adekvatne medicinske pomoći, a radi se o hitnom slučaju, odnosno ukoliko u zavodu nema ljekara, odgovorna osoba, sa hijerarhijski najvišim činom zatvorske straže, upućuje osuđenu osobu na ljekarski pregled van zavoda.

(3) Ljekarski pregled vrši se u ambulanti zavoda prema rasporedu rada Sektora za zdravstvenu zaštitu osuđenih i pritvorenih osoba zavoda.

Član 31.

(Dužnost pridržavanja uputa medicinskog osoblja)

(1) Osuđene osobe se dužne da se pridržavaju uputa ljekara i radnika za zdravstvenu zaštitu i da uzimaju propisanu terapiju.

(2) Teže oboljele osuđene osobe upućuju se na liječenje u bolnicu na prijedlog ljekara zavoda uz saglasnost direktora zavoda.

(3) Upustvo o radu i opremi i ambulanti zavoda donosi se u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Član 32.

(Specijalistički ljekarski pregledi)

(1) Specijalistički ljekarski pregledi vrši se na osnovu uputnice ljekara zavoda. Specijalističkom pregledu obavezno prisustvuje medicinski tehničar.

Član 33.

(Lijekovi psihofarmatichi)

(1) Osuđenim osobama je zabranjeno da kod sebe drže lijekove psihofarmatike.

(2) Osuđene osobe mogu uzimati psihofarmatike samo u prisustvu medicinskog tehničara, a prema uputama ljekara.

Član 34.

(Lijekovi i ortopedska pomagala koja ne posjeduje Zavod)

(1) Osuđene osobe mogu nabavljati lijekove i ortopedska pomagala o svom trošku ili ih primiti od članova svoje porodice ukoliko ih ne posjeduje zavod.

(2) Lijekove i pomagala iz prethodnog stava odobrava zavodski ljekar uz saglasnost direktora zavoda.

Član 35.

(Postupanje u slučaju zaraznih bolesti)

(1) U slučaju pojave zaraznih bolesti direktor zavoda ili druga ovlaštena osoba na prijedlog Sektora za zdravstvenu zaštitu osuđenih i pritvorenih osoba, odnosno zavodskog ljekara, može zabraniti posjete, primanje pošiljki i korištenje vanjskih pogodnosti osuđenim osobama.

(2) U slučaju pojave zaraznih bolesti i slično Zdravstvena služba vrši dezinfekciju i deratizaciju prostorija u kojima borave i rade osuđene osobe, te poduzima druge mjere u skladu sa preporukama nadležnih organa.

Član 36.

(Šetnja u slučaju samice i usamljenja)

(1) Osuđenim osobama koje stalno borave u zatvorenim prostorijama ili se iz razloga bezbjednosti ne upućuju na rad, omogućiti će se boravak na zraku u krugu zavoda, a najmanje do tri sata dnevno (šetnje).

(2) Osuđenim osobama koje izdržavaju disciplinske kazne samice ili mjeru usamljenja omogućiti će se šetnja u trajanju od jednog sata dnevno. Šetnja se izvodi u krugu zavoda na posebno određeno mjesto uz obavezan nadzor zatvorskog policajca.

Član 37.

(Sprovođenje higijenskih mjera)

(1) Sprovođenje higijenskih mjera odnosi se na ličnu i kolektivnu higijenu.

(2) Ličnu i kolektivnu higijenu sprovode osuđene osobe.

(3) Neprovođenje lične i kolektivne higijene povlači disciplinsku odgovornost osuđenih osoba.

Član 38.

(Lična higijena)

(1) Osuđene osobe dužne su da svakodnevno održavaju ličnu i opštu higijenu.

(2) Kupanje se obavlja jedanput sedmično, a prema potrebi osuđenim osobama omogućuje se i češće kupanje ako je to potrebno s obzirom na klimatske uvjete (ljetni period), poslove koje obavljaju i druge uslove rada.

(3) Osuđenim osobama na prijedlog medicinskog tehničara, po odobrenju direktora zavoda, može se odobriti i češće kupanje.

Član 39.

(Šišanje i brijanje)

- (1) Osuđene osobe dužne su da se redovno šišaju i briju, a osuđene osobe koje nose bradu i dužu kosu dužne su da ih uredno održavaju.
- (2) Osuđene osobe se besplatno šišaju u zavodskoj brijacnici.
- (3) Pravo na besplatno brijanje imaju osuđene osobe sa psihofizičkim manama, osuđene osobe koje za to nemaju sredstava i osuđene osobe koje izdržavaju disciplinsku kaznu samice.

Član 40.

(Odjeća i obuća)

- (1) Odjeća i obuća moraju se svakodnevno čistiti i brižljivo čuvati.
- (2) Prije početka noćnog odmora odjeća i obuća moraju se uredno složiti na za to određeno mjesto.
- (3) Za smještaj odjeće i obuće postoje posebni ormani koji služe i za smještaj lične odjeće i obuće.
- (4) Lična odjeća i obuća se drže u posebnim ormanima, za tu namjenu.

Član 41.

(Kolektivna higijena)

- (1) Prostorije u kojima borave osuđene osobe njihova oprema, stvari, hrana voda za piće odjeća i obuća, podliježu redovnom pregledu zdravstvenog radnika, a prostorije za spremanje, čuvanje i raspodjelu hrane i redovnom pregledu sanitарне inspekcije.
- (2) Hranu koja se spremi u osuđeničkoj kuhinji, svakodnevno prije podjele proba zdravstveni radnik, a u njegovom odsustvu dežurni zavoda.

(3) Uzorak svakog obroka hrane čuva se 24 sata u posebnoj posudi i na propisan način.

Član 42.

(Sanitarni pregled za osuđene osobe)

Osuđene osobe koje rade u kuhinji zavoda ili rukuju prehrambenim artiklima podliježu redovnom ljekarskom, odnosno sanitarnom pregledu, a u skladu sa opštim propisima moraju biti snabdjevene odjećom prema propisima koji važe za ugostiteljske radnike.

Član 43.

(Pranje rublja i posteljine)

- (1) Rublje i posteljina mijenjaju se svakih sedam dana.
- (2) Lično rublje osuđene osobe Peru i suše samostalno u za to posebno namjenjenoj prostoriji.
- (3) Osuđene osobe invalidi mogu lični veš prati u vešeraju zavoda uz odobrenje direktora zavoda.

Član 44.

(Higijena soba)

- (1) Osuđene osobe su dužne da prostorije u kojima borave i rade uredno održavaju.
- (2) Prostorije u kojima spavaju i ostale prostorije koje koriste osuđene osobe kreće se prema potrebi, a najmanje jedanput godišnje.
- (3) Provjetravanje posteljine i isprašivanje čebadi obavezno se vrši najmanje dva puta mjesечно i to neradnim danom.

V NAČINI I UVJETI ZADOVOLJAVANJA VJERSKIH POTREBA

Član 45.

(Upraznjavanje vjerskih potreba)

Osuđenoj osobi dozvoljeno je: da zadovoljava i ispoljava svoje vjerske i duhovne potrebe individualnim upražnjavanjem molitvi uz korištenje potrebne literature, da prisustvuje vjerskim obredima ili skupovima organizovanim u zavodu i kontakt sa vjerskim službenicima, uključujući i individualni kontakt.

Član 46.

(Prostorije za vjerski obred)

(1) Zavod je dužan obezbijediti prostorije za održavanje vjerskih potreba i to za svaku konfesiju. Prostorije se održavaju u pogledu higijene i pogledu pripreme za određene vjerske obrede. Održavanje prostorija vrše osuđene osobe-vjernici koji koriste te prostorije.

(2) Prostorije za zadovoljavanje vjerskih potreba koriste se u vremenu kada je potrebno da se vjerske potrebe i dužnosti obave, a sve u skladu sa vjerskim propisima dotične konfesije.

Član 47.

(Organizacija dolaska vjerskih službenika)

Ukoliko u Zavodu postoji dovoljan broj vjernika iste vjeroispovijesti, zavod organizuje redovan dolazak kvalifikovanih vjerskih službenika za obavljanje vjerskih obreda i službi.

Član 48.

(Odsustvo sa posla radi obavljanja vjerskih dužnosti)

(1) Osuđene osobe koje se nalaze na izvršavanju određenih poslova i radnih zadataka u vrijeme obavljanja vjerskih dužnosti mogu odsustvovati sa posla za vrijeme dok traje ta vjerska dužnost.

(2) Ako proces proizvodnje ne dozvoljava odsutnost osuđene osobe - vjernika, instruktor zadužen za proces proizvodnje uskratit će dozvolu osuđenoj osobi da prisustvuje vjerskom obredu i omogućit će joj naknadno obavljanje propuštenog vjerskog obreda.

(3) Poslije završetka vjerskog obreda osuđena osoba je dužna javiti se na posao.

VI DOPISIVANJE, TELEFONIRANJE, PRIJEM POSJETA I POŠILJKI

Član 49.

(Dopisivanje)

(1) Osuđene osobe imaju pravo dopisivanja bez ograničenja sa članovima uže porodice kao i sa drugim osobama za koje se ocjeni da neće negativno uticati na tok izvršenja kazne.

(2) Pod članovima uže porodice podrazumjevaju se: roditelji, braća, sestre, bračni ili vanbračni partner (uz dokaz vanbračne zajednice nadležne socijalne službe), djeca, očuh, mačeha, usvojenik, usvojilac i staratelj.

(3) Dopisivanje sa drugim osuđenim licima je zabranjeno.

Član 50.

(Telefoniranje)

(1) Osuđene osobe mogu obavljati i telefonske razgovore sa članovima uže porodice i drugim osobama, a najviše sa sedam osoba.

(2) Osuđena osoba pri dolasku u zavod popunjava Obrazac za prijavu telefonskih brojeva u koji će upisati: telefonski broj, ime i prezime i prebivalište osobe za svaki prijavljeni telefonski broj i u kojem su odnos/vezi sa osuđenom osobom (rodbinski/porodični, prijateljski ili profesionalni).

(3) Nakon popunjavanja Obrasca, prema procjeni, provjeravaju se telefonski brojevi i osobe, koje su navedene u Obrascu.

(4) Na temelju diskrecione procjene sa sigurnosnog aspekta se odobrava ili zabranjuje da osuđena osoba obavlja telefonske razgovore sa osobom navedenom u Obrascu.

(5) Obrazac za prijavu telefonskih brojeva ulaze se u osobni list osuđene osobe, a njegov izgled je internog karaktera. Osuđene osobe mogu nakon dva (2) mjeseca, a izuzetno i ranije po odobrenju direktora zavoda uz prethodnu saglasnost Pomoćnika direktora Odjeljenja za odgoj/tretman osuđenih osoba, a na pismeni zahtjev promijeniti neki od prijavljenih brojeva.

(6) Za novi telefonski broj popunjava se obrazac za prijavu telefonskih brojeva. Troškove izdavanja nove kartice, izgubljene ili neprirodno uništene snosi osuđena osoba sa osobnog depozita.

(7) Telefonski razgovori se obavljaju na telefonskoj govornici instaliranoj na odgovarajućem mjestu u zavodu.

(8) Dopunu za telefonsku kartice osuđene osobe kupuju u osuđeničkoj kantini.

(9) Zavod će podatke o telefonskim brojevima dostavljati operateru radi redovnog ažuriranja.

(10) Osuđene osobe telefonske razgovore obavljaju u slobodno vrijeme, prema utvrđenom dnevnom rasporedu i to bez prisluškivanja od strane službenih osoba ili drugih osuđenih osoba.

(11) Osuđene osobe ne mogu se pozivati telefonom u zavod, osim u izvanrednim okolnostima (smrtni slučaj člana uže porodice ili teška bolest ili drugi opravdani razlog).

(12) Ukoliko se iz sigurnosnih ili drugih razloga, telefonski razgovor snima, osuđena osoba mora biti unaprijed upozorenja o tome. Telefonski razgovor osuđene osobe ne može biti duži od deset minuta.

(13) Zloupotreba telefona i telefonske govornice predstavlja disciplinski prekršaj u skladu sa članom 72. stav (1) tačka u) ovog Pravilnika

Član 51.

(Prijem i otprema pošte)

- (1) Osuđene osobe imaju pravo da primaju pisma i pismene podneske od nadležnih organa i organizacija i da upućuju im podneske u cilju zaštite svojih prava i zakonom zaštićenih interesa.
- (2) Pisma se zatvaraju i otvaraju u prisustvu osuđene osobe i vrši se samo kontrola sadržaja pisma (mogućnost slanja i primanja novca, droge i sl.) ali ne i sadržaj teksta u pismu.
- (3) Podnesci iz prethodnog stava ovog člana upućuju se, odnosno primaju putem Sektora za odgoj/tretman osuđenih osoba i direktora zavoda.
- (4) Stranim državljanima će se omogućiti redovni kontakt sa diplomatsko-konzularnim predstavnicima u skladu sa zakonom. Predstavke i druga pismena strani državljeni mogu slati na maternjem jeziku. Osuđena osoba ima pravo na molbe i žalbe u diskreciji direktoru zavoda, sudovima ili drugim institucijama kao i inspektorima ili drugim organima ovlaštenim za nadzor zavoda.

Član 52.

(Štampa i TV program)

- (1) Osuđenim osobama će se omogućiti čitanje dnevne i periodične štampe, i svakodnevno praćenje radio i TV prigodnog programa samo u Sali za dnevni boravak.
- (2) Zavod će se u cilju zadovoljavanja potrebe osuđenih osoba za informisanjem, pretplatiti na dovoljan broj dnevnih listova.
- (3) Osuđene osobe imaju pravo da se pretplate na dnevne, sedmične ili periodične listove i časopise, kao i drugu literaturu.

Član 53.

(Prijem posjeta)

- (1) Osuđene osobe imaju pravo da jednom u sedam dana primaju posjete članova uže porodice, punomoćnika, a po odobrenju direktora zavoda i druge osobe.
- (2) Redovne i vanredne posjete će se realizovati prema planu Sektora za odgoj/tretman osuđenih osoba sa nevedenim terminima posjete za svaku osuđenu osobu.
- (3) Posjeta članova uže porodice, zbog udaljenosti mjesta boravka, može se produžiti. Posjeta se obavlja u posebnoj prostoriji zavoda.

Član 54.

(Pretres posjetilaca)

- (1) Službena osoba koja nadzire posjetu može vršiti pretres svih osoba. Pretres ženskih osoba posjetilaca obavezno vrši žena zatvorska stražarka.

Član 55.

(Loše ponašanje tokom posjeta)

- (1) Ako se osuđena osoba ili njen posjetilac grubo ili nepristojno ponašaju, posjeta će se prekinuti, a službena osoba će o tome obavijestiti njemu neposredno nadređenog.

Član 56.

(Vrijeme posjeta)

- (1) Posjeta se obavlja petkom i u dane vjerskih i državnih praznika.
- (2) Osuđene osobe u vrijeme državnih i vjerskih praznika imaju mogućnost jedan dan redovne posjete.

Član 57.

(Posjete u slučaju epidemije)

- (1) U slučaju pojave epidemije direktor zavoda može privremeno zabraniti sve posjete dok o tome federalni ministar pravde ne doneše odluku.

(2) Osuđenim osobama će se omogućiti o trošku zavoda da obavijeste članove uže porodice o zabrani posjete.

Član 58.

(Prijem pošiljki-paketa, vrsta i količina)

(1) Osuđene osobe imaju pravo primati jedan paket svakih sedam dana.

(2) U paketu je dozvoljeno primati rublje, predmete lične higijene, prigodnu štampu, prehrambene i druge dozvoljene articke samo tvornički zapakovane.

(3) Osuđenim osobama nije dozvoljen prijem paketa u sastavu staklenih predmeta i limenki.

(4) Pošiljatelj paketa dužan je uz paket priložiti popis vrste i količine poslane robe. Težina paketa ne može biti veća od osam kilograma.

(5) Direktor zadržava pravo da naredbom smanji težinu paketa iz stava 1. ovog člana.

(5) Za dane državnih i vjerskih praznika osuđene osobe mogu primati po jedan paket sa sadržajem iz stava (2) ovog člana.

Član 59.

(Kontrola prijema paketa)

(1) Paketi i druge pošiljke koje primaju osuđene osobe moraju se pažljivo pregledati prilikom prijema.

(2) Pregled vrši službena osoba koja nadzire posjetu uz lično prisustvo osuđene osobe.

(3) Paket se uz potpis prijema uručuje osuđenoj osobi istog dana kada stigne u zavod.

(4) Ako se u paketu nađu predmeti koji su po odredbama člana 5. stav (4) ovog Pravilnika zabranjeni držati kod osuđene osobe (alkohol, droga,

hladno i vatreno naoružanje, foto-aparat, mobilni telefon, kamera i sl.) vraćaju se pošiljocu na njegov trošak ili na trošak osuđene osobe.

(5) Ako se radi o predmetima čiji je promet pravno zabranjen, takvi predmeti će se oduzeti uz potvrdu, a o tome će se obavjestiti nadležni organ.

VII USLOVI I NAČIN RASPOLAGANJA NOVCEM OD NAKNADA ZA RAD, NAGRADA I NOVČANI POŠILJKI

Član 60. (Način raspolaganja novcem)

(1) Osuđene osobe mogu primati novac putem poštanske uplate.

(2) Novac donesen prilikom posjete i novac koji osuđena osoba donese sa sobom prilikom stupanja na izdržavanje kazne zatvora ili kada dobije poštanskom uputnicom, kao i novac ostvaren po osnovu rada i nagrada deponovati će se u blagajni zavoda na depozit osuđene osobe

(3) Osuđene osobe ne smiju kod sebe imati novac.

(4) Ako se prilikom pretresa kod osuđene osobe nađe gotov novac oduzeće se uz potvrdu i položiti na njen depozit.

(5) Prilikom otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora osuđenoj osobi će se isplatiti njegov novac deponovan na blagajni zavoda za vrijeme izdržavanja kazne zatvora.

(6) Novac ostvaren naknadom za rad dostavlja se pismenim dokumentom kantini gdje se na posebnom kartonu evidentiraju mjesecne promjene.

(7) Ova sredstva osuđena osoba koristi za kupovinu u kantini ili na zahtjev osuđene osobe djelimično ili u cijelosti blagajnik zavoda isplaćuje porodici ili advokatu.

(8) Dio osuđeničkog depozita koji nastaje oduzimanjem novčanih sredstava od osuđenih osoba prispjelih u zavod evidentira se na osobni konto osuđenih osoba i nalazi se na čuvanju kod finansijskog depozita, a može se koristiti kao i novac ostvaren po osnovu naknada za rad.

(9) Predaja svih novčanih sredstava sa depozita vrši se u momentu otpusta osuđene osobe, prilikom korištenja pogodnosti i slanja novca porodici.

(10) Platežno sredstvo u kantini je konvertibilna marka (KM), te u slučaju predaje novca u drugim valutama, finansijski depoziter je dužan vršiti konverziju novca u banci te konvertovana sredstva staviti na raspolaganje osuđenoj osobi.

Član 61.

(Korištenje neprekidnog odmora)

(1) Osuđene osobe imaju pravo na osmosatni neprekidni odmor u toku 24 sata, kao i 24 sata neprekidnog odmora u toku jedne sedmice.

(2) Osuđene osobe, koje su provele na redovnom radu ukupno 6 mjeseci uključujući i vrijeme provđeno na liječenju, osim u slučaju namjernog samopovređivanja imaju pravo na neprekidan odmor od najmanje 18, a najviše 30 radnih dana u toku jedne kalendarske godine.

(3) Za svaku godinu rada osuđena osoba dobija jedan dan godišnjeg odmora.

(4) Osuđenim osobama, koje rade na teškim fizičkim poslovima, može se dati dodatna do tri dana na otežane uslove rada.

(5) Za vrijeme godišnjeg odmora osuđene osobe primaju naknadu u visini naknade za rad, koje su primale u posljednja tri mjeseca.

(6) Osuđena osoba koristi godišnji odmor u zavodu, ako ne koristi vanzavodske pogodnosti.

(7) Osuđene osobe koji su provele na redovnom radu ukupno šest mjeseci, podrazumjeva se neprekidan rad koji nije neopravdano prekidan od strane osuđene osobe duže od tri dana u toku prvih šest mjeseci provedenih na radu, odnosno između dva godišnja odmora.

(8) Ako je osuđena osoba neopravdano prekidala rad (bjekstvo, disciplinski kažnjavanje, odbijanje da radi i sl.) u kumulativnom trajanju dužine od tri dana, rokovi za godišnji odmor računaju se od dana kada je posljednji put ponovo počela rad.

(9) Cijeli godišnji odmor mora se iskoristiti u godini izdržavanja kazne zatvora za koju je odobren.

(10) Dužina godišnjeg odmora koji će osuđena osoba koristiti u krugu porodice određivaće se u skladu sa kriterijima Pravilnika o klasifikaciji osuđenih osoba, a zavisiće i od broja godina rada.

(11) U jednoj kalendarskoj godini osuđena osoba ne može koristiti dva godišnja odmora.

(12) Osobe osuđene na kaznu zatvora do jedne godine nemaju pravo na godišnji odmor.

(13) Pod vremenom provedenim na neprekidnom radu u zavodu podrazumjeva se i vrijeme provedeno u drugom zavodu koje je osuđena osoba provela prije premještaja u zavod, kao i vrijeme provedeno na liječenju zbog povreda na radu ili profesionalnog oboljenja do kojeg je došlo radom u zavodu.

(14) Način i mjesto korištenja godišnjeg odmora određuje se posebno za svaki konkretni slučaj.

Član 62.

(Održavanje reda i discipline)

(1) Osuđene osobe dužne su za vrijeme izdržavanja kazne zatvora pridržavati se odredbi zakona, propisa, Pravilnika i naređenja službenih osoba.

(2) Osuđene osobe dužne su da se u međusobnim odnosima ponašaju korektno, pristojno i uz poštovanje ličnosti.

(3) U slučaju drskog ponašanja osuđene osobe, vrijeđanja druge osuđene osobe ili drugog nedozvoljenog postupka, osuđena osoba kojoj je uvreda učinjena ne smije uzvraćati uvredom istom mjerom već je dužna u svakom takvom slučaju obavjestiti odgajatelja ili drugu službenu osobu.

Član 63.
(Zabrane)

(1) Osuđenim osobama je zabranjeno:

- a) Organizovanje pobune i učešće u pobuni,
- b) Nasilničko ponašanje prema osuđenicima,
- c) Namjerno uništavanje imovine,
- d) Uzimanje od osuđenika naknade u novcu ili naturi (reketiranje),
- e) Međusobna kupoprodaja, razmjena kao i davanje odnosno uzimanje naknade za obaveze koje je osuđena osoba dužna da lično izvrši /radne obaveze, pravljenje kreveta, čišćenje prostorija, kruga, odjeće, obuće i sl.,
- f) Kockanje u bilo kom vidu,
- g) Tetoviranje sebe ili drugog osuđene osobe iz higijenskih i zdravstvenih razloga,
- h) Konzumiranje alkohola i opojnih droga, kao i svaka nabavka i unošenje u krug zavoda ovih artikala,
- i) Ulazak (zadržavanje) u spavaću sobu izuzev u vrijeme određeno za spavanje i dnevni odmor, ulazak i zadržavanje u tuđim spavaćim sobama u bilo koje vrijeme, vikati, pjevati, pustiti glasniju muziku, dovikivati se kroz prozor, kao i otpatke i druge predmete bacati kroz prozor, po sobama, hodnicima, krugu i drugim mjestima koja nisu određena za bacanje otpadaka.

(2) U slučaju sumnje da osuđena osoba ima ili kod sebe, drži zabranjene predmete, ovlaštena osoba će pretresti njega i njegove stvari.

(3) Zabranjeni predmeti koji su nađu kod osuđene osobe oduzeće se uz izdavanja potvrde.

(4) Oduzeti predmeti se čuvaju u zavodu ili dostavljaju porodici osuđene osobe, a sa pronađenim novcem postupit će se po odredbama ovog Pravilnika.

(5) Ako se radi o ukradenim stvarima i novcu vrati će se vlasniku, a ako vlasnik nije poznat, sa stvarima će se postupiti po opštim propisima.

Član 64. (Oduzimanje alkohola i opojnih droga)

Službeno osoblje dužno je oduzeti alkohol i opojne droge koje nađu prilikom pretresa kod osuđenih osoba i o tome podnijeti službenu zabilješku.

Član 65. (Konzumiranje duhana i duhanskih proizvoda)

Osuđenim osobama dozvoljeno je konzumiranje duhana i duhanskih proizvoda samo u prostoriji namijenjenoj za to.

Član 66. (Dužnosti i obaveze osuđenih osoba)

(1) Osuđene osobe dužne su korektno i s poštovanjem odnositi se prema službenicima zavoda, te prema njima kao i drugim osuđenicima i posjetiocima zavoda, pristojno se ponašati.

(2) Osuđene osobe su obavezne službenike i posjetioce zavoda oslovljavati sa Vi.

(3) Službene osobe zavoda obavezne su osuđene osobe oslovljavati sa Vi, prema njima se ophoditi humano, razborito i u skladu sa zakonom i propisima donesenim na osnovu njega.

(4) Kad u prostorije zavoda ulazi direktor zavoda, druge službene osobe ili osobe koje obilaze zavod, osuđene osobe dužne su ustati ukoliko ne rade ili ne objeduju.

Član 67.
(Čuvanje zadužene imovine)

- (1) Osuđene osobe su dužne da pažljivo čuvaju zaduženu imovinu (odjeću, obuću, posteljinu, alat, mašine, inventar zavoda i dr.).
- (2) Namjernom ili grubom nepažnjom prouzrokovanoj štetu osuđene osobe su dužne nadoknaditi shodno odredbama zakona.

Član 68.
(Oblačenje osuđenih osoba)

- (1) Osuđene osobe su dužne da budu pristojno obučene u svim prilikama.
- (2) Korištenje kratkih hlača, atletskih majica i sl. osuđenim osobama dozvoljeno je samo za vrijeme obavljanja sportskih aktivnosti na sportskom poligonu.

Član 69.
(Disciplinski prekršaj

Grubo narušavanje odredbi iz člana 62. do člana 68. ovog Pravilnika predstavljaju disciplinski prekršaj u skladu sa odredbom člana 71., 72. i 73. ovog Pravilnika i uzimaće se u obzir prilikom odobravanja pogodnosti osuđenim osobama odgovornim za narušavanje navedenih odredbi.

Član 70.
(Disciplinska odgovornost osuđenih osoba)

- (1) Osuđene osobe disciplinski odgovaraju za ponašanje učinjeno suprotno zakonu, propisima donesenim na osnovu zakona, ovim Pravilnikom i naređenjima službenih osoba zavoda.
- (2) Ponašanje iz odredbi stava (1) ovog člana predstavljaju disciplinski prekršaj.
- (3) Disciplinski prekršaji mogu biti teži i lakši.

Član 71.
(Teški disciplinski prekršaji)

Teški disciplinski prekršaji su propisani članom 93. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u F BiH.

Član 72.
(Lakši disciplinski prekršaji)

(1) Lakši disciplinski prekršaji su:

- a) Nedovoljna briga o ličnom izgledu i ličnoj higijeni,
- b) Neprijavljanje i držanje kod sebe novca,
- c) Loše obavljanje redarskih dužnosti,
- d) Nesportsko i nekulturno ponašanje na sportskom poligonu i u trim kabinetu,
- e) Pokušaj uspostavljanja neformalnih kontakata sa drugim osobama na vanjskom radilištu,
- f) Nepristojno odijevanje,
- g) Cijepanje štampe i pisanje po knjigama zaduženim iz zavodske biblioteke,
- h) Nepravljene kreveta,
- i) Nedozvoljeno rukovanje TV-prijemnikom i videom.

(2) Ukoliko osuđene osobe učestalo ponavljaju lakše disciplinske prekršaje ti prekršaji će se tretirati kao teški disciplinski prekršaji.

Član 73.
(Disciplinski postupak protiv osuđenih osoba)

Disciplinski postupak protiv osuđene osobe provodi se u skladu sa Pravilnikom o odjeći i obući, ishrani, disciplinskom postupku, uvjetima i načinu izdržavanja disciplinske kazne upućivanja u samicu i mjere

usamljenja osuđenih osoba u federalnim ustanovama za izvršenje kazne zatvora („Službene novine Federacije BiH“, broj 15/99).

Član 74.
(Disciplinske kazne)

(1) Za lake disciplinske prekršaje mogu se izreći disciplinske kazne:

- a) Ukor,
- b) Javni ukor.

(2) Za teške disciplinske prekršaje mogu se izreći disciplinske kazne:

- a) Novčana kazna,
- b) Upućivanje u samicu do dvadeset dana.

(3) Novčana kazna može iznositi najviše do 15% od prosječne naknade za rad osuđene osobe ostvarena u prethodnom mjesecu u zavodu.

Član 75.
(Disciplinski postupak)

(1) Disciplinski postupak se pokreće Rješenjem o vođenju disciplinskog postupka, na osnovu disciplinske prijave protiv osuđene osobe.

(2) Disciplinski postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti osuđene osobe može pokrenuti direktor zavoda i rukovodioci organizacionih jedinica.

(3) Osuđene osobe ne mogu biti skupno kaznjavane za učinjeni disciplinski prekršaj niti mogu biti kaznjavane dva puta za istu radnju.

(4) Disciplinski postupak provodi i izricanje disciplinske kazne vodi Disciplinska komisija, koju imenuje direktor zavoda.

(5) Član Komisije ne može biti odgajatelj osuđene osobe protiv koje se vodi disciplinski postupak.

(6) U postupku disciplinskom postupku osuđenoj osobi mora se omogućiti da iznese svoju odbranu.

(7) Osuđenoj osobi, koja izvrši povredu ovog Pravilnika, dostavlja se disciplinska prijava u roku od 24 sata prije pokretanja disciplinskog postupka.

(8) Nadležna služba zavoda dužna je pružiti pravnu pomoć osuđenoj osobi, Prije sprovođenja disciplinskog postupka odgajatelj će ispitati osuđene osobe i prikupiti druge dokaze, koji će skupa sa izjavom osuđene osobe dostaviti rukovodiocu organizacione jedinice radi pokretanja disciplinskog postupka.

(9) Pri izricanju disciplinske kazne upućivanja u samicu može se uslovno odložiti izvršenje disciplinske kazne za vrijeme do šest mjeseci. Uslovno odlaganje izvršenja disciplinske kazne opozvaće se ako uslovno kažnjena osuđena osoba u roku za koje je odloženo izvršenje bude ponovo disciplinski kažnjena.

(10) Protiv rješenja komisije za izricanje disciplinskih kazni osuđena osoba ima pravo žalbe direktoru zavoda u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

(11) Rješenje direktora zavoda doneseno po žalbi je konačno i protiv njega se ne može voditi upravni spor.

Član 76. (Izdvajanje u posebnu prostoriju)

(1) Osuđena osoba koja je počinila teški disciplinski prekršaj, a ovlaštena službena osoba procjeni da bi osuđena osoba svojim boravkom u kolektivu ugrozila sigurnost zavoda, ta osoba se izdvaja u posebnu prostoriju, do pokretanja disciplinskog postupka.

(2) O navedenom se sačinjava odluka o izdvajaju u posebnu prostoriju.

(3) Boravak u ovoj prostoriji uračunava se u dane izrečene disciplinske mjere.

(4) Ako osuđena osoba poslije redovnog radnog vremena, nedjeljom ili u neradne dane izvrši težu povredu ovog pravilnika dežurni zavoda može je izdvojiti u posebnu prostoriju zavoda i odmah o tome obavijestiti direktora zavoda.

Član 77. (Izvršenje disciplinske mjere)

(1) Prije upućivanja u samicu osuđenu osobu pregleda ljekar zavoda.

(2) Ljekar zavoda svakodnevno pregleda takve osuđene osobe i o tome vodi urednu evidenciju.

(3) Disciplinska mjera upućivanja u samicu ne može se primijeniti ako se njenim izvršenjem ugrožava zdravlje osuđene osobe o čemu pismeno mišljenje daje ljekar zavoda.

(4) U toku izdržavanja disciplinske mjere upućivanja u samicu osuđenoj osobi moraju biti osigurani odgovarajući higijenski i zdravstveni uvjeti.

(5) U toku izdržavanja disciplinske mjere samice matični odgajatelj je obavezan svakodnevno obilaziti osuđenu osobu.

(6) U određenim slučajevima na osnovu ispoljenog dobrog ponašanja i sl. direktor zavoda može osuđenoj osobi koja izdržava disciplinski mjeru upućivanje u samicu uvjetovati jedan dio neizdržane disciplinske mjere upućivanja u samicu.

(7) O izrečenoj disciplinskoj mjeri upućivanje u samicu direktor ili lice koje on ovlasti obavlja Federalno ministarstvo pravde.

Član 78. (Konačno disciplinsko rješenje)

(1) Kada rješenje o izrečenoj disciplinskoj mjeri postane konačno, pristupa se njegovom izvršenju.

Član 79.
(Rješenje o disciplinskoj mjeri)

- (1) Sve disciplinske mjere se izriču pismeno u formi rješenja.
- (2) Ukor se saopštava osuđenoj osobi. Izrečena disciplinska kazna ukor izvršava se tako što se rješenje o izrečenoj disciplinskoj mjeri neposredno saopćava osuđenoj osobi uz upozorenje da osuđena osoba ne čini disciplinske prekršaje, da poštuje zakon o izvršenju krivičnih sankcija u F BiH, provedbene akte, Pravilnik o kućnom redu KPZ PT Sarajevo, naredbe, instrukcije i druge akte koje donosi direktor zavoda.
- (3) Javni ukor se oglašava na oglasnoj tabli u osuđeničkom dnevnom boravku.
- (4) Novčana kazna se izvršava dostavljanjem rješenja o kazni nadležnoj službi za obračun.
- (5) Način izvršenja mjere upućivanja u samicu propisan je posebnim pravilnikom.

Član 80.
(Upotreba fizičke snage radi održavanja mira)

- (1) Pripadnici Službe osiguranja mogu upotrijebiti fizičku snagu prema osuđenim osobama, gumena palica, hemijska sredstva i vatreno oružje, radi savladavanja otpora osuđenih osoba koja narušavaju odredbe Pravilnika o kućnom redu KPZ PT Sarajevo, zakona i drugih propisa donesenih u skladu sa zakonom.
- (2) Sredstva za ograničavanje kretanja (lisice, košulje stezulje i sl.) ne smiju se upotrebljavati kao sredstva kažnjavanja. Bliže odredbe o upotrebi sredstava prinude regulisana su Pravilnikom o načinu vršenja službe osiguranja, naoružanju i opremi, upotrebi vatenog oružja, službenoj legitimaciji i obliku uniforme zatvorske policije- straže u Federalnim zavodima za izvršenje kazne zatvora.

Član 81.

(Mjera usamljenja)

Mjere usamljenja su propisane Pravilnikom o uvjetima i načinu izdržavanja kazne upućivanja u samicu i mjere usamljenja, koji donosi federalni ministar pravde.

Član 82.

(Pogodnosti osuđenih osoba)

- (1) Osuđenoj osobi mogu se odobriti pogodnosti u skladu sa postignutim uspjehom u tretmanu (dostignuti stepen realizacije određenog tretmana: dobro ponašanje, zalaganje na radu, kao i kad se ocijeni da bi to moglo pozitivno uticati na osuđene osobe), mogućnostima i potrebama zavoda i kada to dozvoljavaju sigurnosni uvjeti za osuđenu osobu.
- (2) Unutarzavodske pogodnosti u smislu stava (1) ovog člana smatraju se:
  - a) Producenje redovne posjete,
  - b) Vanredna posjeta sa članovima uže porodice i drugim osobama,
  - c) Slobodne posjete supružnika bez nadzora službene osobe u posebnoj prostoriji zavoda u trajanju do tri sata, u zavisnosti od klasifikacione grupe.
- (3) Vanzavodske pogodnosti su nabrojane u Zakonu o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji BiH.

Član 83.

(Svrstavanje u klasifikacione grupe)

- (1) Pogodnosti navedene u ovom članu koristiće se u skladu sa kriterijima Pravilnika o klasifikaciji osuđenih osoba koji donosi direktor zavoda na prijedlog službe za tretman.
- (2) Osuđene osobe svrstavaju se u sljedeće klasifikacione grupe: pripremna, grupa A, B, i C.
- (3) Dolaskom na izdržavanje kazne osuđena osoba se svrstava u pripremnu grupu u kojoj može provesti 1/6 kazne, a najduže 2 mjeseca, nakon čega se vrši reklasifikacija i u zavisnosti od ponašanja osuđene

osobe, prihvatanja i realizacije tretmana svrstava se u klasifikacione grupe A, B ili C.

Član 84. (Reklasifikacija)

- (1) Reklasifikacija osuđenih osoba obavlja se u vremenskom intervalu od dva mjeseca od strane mikrotima, kojeg čine: odgajatelj, jedan pripadnik Sektora osiguranja, radni instruktor i drugi uposlenici zavoda po potrebi (socijalni radnik, psiholog, kriminolog).
- (2) U klasifikacionu grupu A svrstavaju se osuđene osobe koje ispoljavaju primjerno ponašanje, u potpunosti prihvataju tretman i postižu odlične rezultate na aktivnostima predviđenim tretmanom. U klasifikacionu grupu B svrstavaju se osuđene osobe koje ispoljavaju zadovoljavajuće ponašanje i postižu prosječne rezultate na aktivnostima predviđenim tretmanom. U klasifikacionu grupu C svrstavaju se osuđene osobe koje ispoljavaju nezadovoljavajuće ponašanje i kod kojih postoje teškoće u realizaciji tretmana kao i osuđene osobe koje naprave teži disciplinski prekršaj.

Član 85. (Osuđene osobe koje se nalaze u klasifikacionoj grupi A)

(1) Osuđene osobe koje se nalaze u klasifikacionoj grupi A mogu koristiti sljedeće pogodnosti:

- a) Godišnji odmor u krugu porodice u punoj dužini trajanja odmora,
- b) Dopust do šest dana u toku jedne godine izdržavanja kazne zatvora, slobodno kretanje van kruga ustanove u trajanju do 24 sata nakon svakih izdržanih sedam dana kazne zatvora (četiri puta u mjesecu koje u principu treba koristiti neradnim danom),
- c) Slobodan izlaz u grad u trajanju do pet sati jednom u mjesecu,
- d) Dvije slobodne posjete tokom mjeseca.

(2) Isto pravilo vrijedi za osobe koje nisu stekle vanzavodske pogodnosti, dvije vanredne posjete tokom mjeseca.

Član 86.
(Osuđene osobe koje se nalaze u klasifikacionoj grupi B)

(1) Osuđene osobe koje se nalaze u klasifikacionoj grupi B mogu koristiti sljedeće pogodnosti:

- a) Godišnji odmor u krugu porodice u trajanju od 2/3 odobrenog godišnjeg odmora,
- b) Dopust do četiri dana u toku jedne godine izdržavanja kazne zatvora,
- c) Slobodno kretanje van kruga ustanove u trajanju do 24 sata nakon svakih izdržanih sedam dana kazne zatvora (dva puta u mjesecu koje u principu treba koristiti neradnim danom),
- d) Slobodan izlaz u grad u trajanju do tri sata jednom u mjesecu,
- e) Jednu slobodnu posjetu mjesečno, a ista važi za osobe koje nisu stekle vanzavodske pogodnosti,
- f) Jednu vanrednu posjetu mjesečno.

Član 87.
(Osuđene osobe koje se nalaze u klasifikacionoj grupi C)

(1) Osuđene osobe koje se nalaze u klasifikacionoj grupi C mogu koristiti sljedeće pogodnosti:

- a) Jednu slobodnu posjetu mjesečno u trajanju od dva /2/ sata.

(2) Osuđene osobe koje se nalaze u pripremnoj grupi mogu koristiti sljedeće pogodnosti:

- a) Jednu vanrednu posjetu mjesečno,
- b) Jednu slobodnu posjetu mjesečno,

(3) Iste pogodnosti vrijede i za osobe koje nisu stekle vanzavodske pogodnosti.

Član 88.
(Penološki kriteriji za odobravanje pogodnosti)

(1) Penološki kriteriji za odobravanje pogodnosti u smislu prethodnog člana smatraju se:

- a) Visina kazne i dužina boravka osuđene osobe u zavodu,
- b) Vrsta krivičnog djela i stav sredine prema osuđenoj osobi,
- c) Ponašanje osuđene osobe od početka izdržavanja kazne zatvora,
- d) Disciplinske kazne u toku izdržavanja kazne zatvora,
- e) Odnos osuđene osobe prema službenim osobama, prema drugim osuđenim osobama i prema članovima uže porodice,
- f) Odnos prema radu, sredstvima rada i postignutim rezultatima rada,
- g) Odnos prema kulturno-prosvjetnom radu i angažovanju u slobodnim aktivnostima,
- h) Posjeta i odnos osoba u srodstvu sa osuđenom osobom,
- i) Socijalno i zdravstveno stanje članova uže porodice i zdravstveno stanje osuđene osobe.

Član 89.
(Početak korištenja pogodnosti)

(1) Osuđenim osobama može se odobriti prva pogodnost koju će koristiti van kruga zavoda uz zadovoljene penološke kriterije i nakon izdržanog dijela pravosnažno izrečene kazne zatvora i to:

- a) Nakon izdržane jedne polovine izrečene kazne zatvora sljedećim osuđenim osobama:
  - 1) Osobama osuđenim na kaznu zatvora do 10 godina za krivično djelo genocida, zločina protiv čovječnosti, ratnog zločina, terorizma, neovlaštene proizvodnje i stavljanja u promet opojnih droga, sprečavanja povratka izbjeglih i raseljenih osoba,
  - 2) Svim osobama osuđenim na kaznu zatvora dužu od 10 godina, bez obzira na vrstu krivičnog djela,
  - 3) Alkoholičarima, ovisnicima o drogama i višestrukim povratnicima.

b) Nakon izdržane jedne trećine izrečene kazne zatvora sljedećim osuđenim osobama osuđenim na kaznu zatvora od 5 do 10 godina koje nisu počinile krivična djela iz tačke a), alineja 1) i 2) i koje nisu višestruki povratnici, alkoholičari i ovisnici o drogama.

(2) Nakon izdržane jedne četvrtine izrečene kazne zatvora ostalim osuđenim osobama.

Član 90.
(Izuzeci od korištenja pogodnosti)

(1) Osuđene osobe koje su dolaskom na izdržavanje kazne zatvora izjavile da ne žele da rade ne mogu koristiti sljedeće pogodnosti:

- a) Godišnji odmor,
- b) Dopust,
- c) Slobodno kretanje van kruga ustanove u trajanju do 24 sata i
- d) Vanrednu posjetu.

Član 91.
(Nadzor nad pogodnostima)

(1) Nadzor je obavezan ako je pogodnost koja se koristi izvan ustanove odobrena:

- a) Osuđenoj osobi na kaznu zatvora do 10 godina za krivično djelo genocida, zločina protiv čovječnosti, ratnog zločina, terorizma, neovlaštene proizvodnje i stavljanja u promet opojnih droga, sprečavanja povratka izbjeglih i raseljenih osoba;
- b) Osobi osuđenoj na kaznu zatvora dužu od 10 godina bez obzira na vrstu krivičnog djela;
- c) Alkoholičaru, ovisniku o drogama i višestrukom povratniku.

(2) Sve pogodnosti odobrava direktor zavoda ili osoba, koju on ovlasti, na prijedlog Sektora za odgoj/tretman osuđenih osoba. Prijedlozi Sektora za odgoj/tretman osuđenih osoba se temelje i na procjenama podobnosti osuđenih osoba da mogu koristiti pogodnosti koje se donose na sastancima mikro-tima.

Član 92.
(Odobravanje pogodnosti)

Na prijedlog službe tretmana sve pogodnosti odobrava direktor zavoda ili osoba koju on ovlasti. Prijedlozi službe za tretman temelji se i na procjenama podobnosti osuđenih osoba da može koristiti pogodnost koje se donose na sastancima mikro-tima.

Član 93.
(Slobodna posjeta)

Posjeta bez nadzora u zavodu obavlja se u za to određenoj prostoriji bez prisustva službene osobe.

Član 94.
(Ponašanje za vrijeme slobodnog izlaska)

- (1) Za vrijeme slobodnog izlaska u grad osuđene osobe obavezno nose svoju odjeću i obuću, kao i u drugim slučajevima boravka van zavoda.
- (2) Osuđenim osobama je zabranjeno narušavanje javnog reda i mira, uživanje alkohola i opojnih droga bez obzira na dužinu boravka van zavoda.

Član 95.
(Zloupotreba vanzavodskih pogodnosti)

- (1) Osuđenim osobama koje su izvršile zloupotrebu vanzavodskih pogodnosti i to:
  - a) Neopravdano kašnjenje sa vanzavodskih pogodnosti,
  - b) Činjenje novih krivičnih djela prilikom korištenja vanzavodskih pogodnosti, sumnja u činjenju istih izražena od policijskih organa, konzumiranje narkotičkih sredstava i alkohola, kao i unošenje nedozvoljenih sredstava u zavod po povratku sa vanzavodskih pogodnosti će se obustaviti korištenje vanzavodskih pogodnosti na slijedeći način:

- 1) Osuđena osoba koja se ne vrati na vrijeme u zavod, a ista bude osumnjičena da je počinila novo krivično djelo od strane nadležnih organa prilikom korištenja vanzavodskih pogodnosti, ne može biti razmatrana za ponovo korištenje vanzavodskih pogodnosti u narednih 12 mjeseci od dana povratka u zavod,
- 2) Osuđena osoba koja se ne vrati na vrijeme u zavod, a ista bude osumnjičena da je počinila novo krivično djelo od strane nadležnih organa prilikom korištenja vanzavodskih pogodnosti, ne može biti razmatrana za ponovno korištenje istih najmanje do okončanja istrage, odnosno do potvrđivanja ili odbijanja optužnice. U slučaju da protiv takve osuđene osobe optužnica bude potvrđena, ista ne može biti razmatrana za korištenje vanzavodskih pogodnosti do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka koji se vodi na osnovu te optužnice. U slučaju da optužnica bude odbijena, takvoj osuđenoj osobi vanzavodske pogodnosti će se razmatrati po odbijanju optužnice,
- 3) Osuđena osoba koja se ne vrati na vrijeme u zavod, a ista bude spovedena u zavod od strane policije na daljnje izdržavanje kazne ne može biti razmatrana za ponovo korištenje vanzavodskih pogodnosti narednih 12 mjeseci od dana sprovođenja u zavod,
- 4) Osuđena osoba koja se ne vrati na vrijeme u avod, a ista se sama vrati u zavod u roku od 24 sata na daljnje izdržavanje kazne zatvora, ne može biti razmatrana za ponovo korištenje vanzavodskih pogodnosti narednih tri mjeseca od dana povratka u zavod, dok osuđenim osobama koje se same vrate u zavod nakon proteka roka od 24 sata vanzavodske pogodnosti se ne mogu razmatrati narednih šest mjeseci,
- 5) Osuđena osoba koja po povratku u zavod sa korištenja vanzavodskih pogodnosti pokuša unijeti narkotička sredstva ili druga nedozvoljena sredstva ne može biti razmatrana za ponovno korištenje vanzavodskih pogodnosti narednih dvanaest mjeseci od dana povratka u zavod,
- 6) Osuđena osoba koja po povratku u zavod sa korištenja vanzavodskih pogodnosti dođe pod utjecajem narkotičkih sredstava (obavezan tzv. test na droge), ne može biti razmatrana za ponovno korištenje vanzavodskih pogodnosti narednih šest mjeseci od dana povratka u zavod,

- 7) Osuđena osoba koja po povratku u zavod sa korištenja vanzavodskih pogodnosti dođe pod uticajem alkohola (obavezan tzv. alko test), ne može biti razmatrana za ponovno korištenje vanzavodskih pogodnosti naredna tri mjeseca od dana povratka u zavod.

Član 96.

(Ponovno razmatranje korištenja vanzavodskih pogodnosti)

Konačnu odluku prilikom ponovnog razmatranja korištenja vanzavodskih pogodnosti osuđenim osobama iz prethodnog stava nakon isteka navedenog vremenskog perioda u alinejama 1) do 7) koje predstavljaju samo formalan uvjet za razmatranje, donose službe zavoda kojima je osnova za odobravanje vanzavodskih pogodnosti rezultat evaluacije tretmana. Pri tome se obavezno uzima u obzir vrsta i težina zloupotrebe vanzavodske pogodnosti, ponašanje osuđene osobe za vrijeme trajanja obustave vanzavodske pogodnosti, dužinu kazne i preostali dio neizdržane kazne, posljedice zloupotrebe za opštu sugurnost i procjena rizika budućeg ponašanja.

Član 97.

(Unos namirnica)

Osuđenim osobama je dozvoljeno da mogu sa sobom unijeti u zavod voća i drugih prehrambenih proizvoda, artikala koji nisu podložni brzom kvarenju, a najviše u težini do 5 kilograma nakon korištenja slobodnih posjeta, dopusta i neprekidnih odmora. Osim voća, svi proizvodi moraju biti tvornički zapakovani.

XII OGRANIČENJA NA PRIJEM POŠILJKI, POSJETA I KORIŠTENJA POGODNOSTI

Član 98.

(Ograničenja)

Prilikom izricanja disciplinskih mjera za učinjene teže disciplinske prekršaje kao i prilikom vanrednog stanja, može se izreći ograničenje

prijema pošiljki, posjeta i korištenja pogodnosti do tri mjeseca, odnosno okončanja vanrednog stanja.

XIII NAČIN ORGANIZOVANJA KULTURNO-PROSVJETNOG, ZABAVNOG I SPORTSKOG ŽIVOTA I SLOBODNE AKTIVNOSTI

Član 99. (Kulturno-prosvjetni rad)

- (1) U cilju uspješnijeg tretmana osuđenih osoba organizuje se kulturno-prosvjetni rad u kojem osuđene osobe aktivno učestvuju.
- (2) Oblici kulturno-prosvjetnog rada ostvaruju se putem biblioteke, štampe i drugih publikacija, predavanja i sastanaka, multimedijalnog radio i TV programa, zavodske razglasne stanice, igranja šaha i drugih dozvoljenih igara kao i bavljenja sportskim aktivnostima.
- (3) U granicama mogućnosti zavoda mogu se organizovati i drugi oblici kulturno-prosvjetnog i sportskog rada.
- (4) Kulturno-prosvjetne i sportske aktivnosti organizuje Sektor za odgoj/tretman osuđenih osoba, u slobodnom vremenu osuđenih osoba i po unaprijed utvrđenom i odobrenom programu.

Član 100. (Organizacija slobodnih aktivnosti)

- (1) Osim navedenih aktivnosti osuđene osobe mogu se baviti određenim slobodnim aktivnostima organizovanim u prostorijama zavoda kroz razne sekcije kao što su: likovna, dramska, muzička, proizvodna, tehnička i druge.
- (2) Ako sigurnosni uvjeti i dužina kazne dozvoljavaju osuđenim osobama, dramskim i likovnim umjetnicima, sportistima i sl. može se odobriti u skladu sa zakonom, da ne prekidaju rad u ustanovama, institucijama i

sportskim društvima u kojima su bili angažovani do dolaska na izdržavanje kazne zatvora.

XV PRAVA OSUĐENIH OSOBA

Član 101. (Dopisivanje osuđenih osoba sa institucijama)

- (1) Osuđene osobe imaju pravo primati pismena od organa vlasti i drugih institucija i upućivati im podneske u svrhu zaštite svojih prava i zakonom zaštićenih interesa bez ograničenja i kontrole.
- (2) Strani državljanini mogu se obraćati i konzularnim organima svoje države ili države koja štiti njihov interes, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije određeno.
- (3) Osobe bez državljanstva i izbjeglice mogu se obraćati institucijama koje po međunarodnom pravu štite interes tih osoba.

Član 102. (Dopisivanje sa članovima porodice)

Osuđene osobe imaju pravo da se dopisuju sa članovima svoje porodice bez ograničenja i cenzure.

Član 103. (Posebne posjete osuđenim osobama)

- (1) Osuđene osobe imaju pravo primati posjete članova uže porodice, a po odobrenju direktora zavoda mogu ih posjećivati i druge osobe u skladu sa ovim pravilnikom.
- (2) Ako je osuđena osoba strani državljanin, konzularni predstavnik njegove države ili države koja štiti interes njegove države ima pravo u granicama ovog pravilnika, posjećivati osuđenu osobu.

(3) Pravo iz stava (2) ovog člana može se uskratiti samo ako se takvo uskraćivanje vrši diplomatskim ili konzularnim predstavnicima BiH u državi čiji je državljanin osuđena osoba.

(4) Ako je osuđena osoba bez državljanstva ili izbjeglica, predstavnik međunarodne organizacije koja štiti osobu bez državljanstva, odnosno izbjeglicu, ima pravo u granicama ovog pravilnika, posjećivati te osuđene osobe.

Član 104.
(Pošiljke od članova porodice)

Osuđene osobe imaju pravo primati od članova uže porodice pošiljke sa rubljem, predmetima za ličnu upotrebu, štampu, knjige i novac koji mogu trošiti u skladu sa ovim pravilnikom.

**XV NAČIN OTPUŠTANJA I POMOĆ PRILIKOM OTPUŠTANJA
SA IZDRŽAVANJA KAZNE ZATVORA**

Član 105.
(Otpust osuđene osobe)

(1) Otpuštanje osuđenih osoba iz zavoda vrši se na način utvrđen odredbama zakona. Prilikom otpuštanja iz zavoda osuđena osoba je dužna da se razduži sa svim stvarima kojima je bila zadužena u zavodu (posteljina, odjeća, obuća, knjige, alat i dr.) i da preda na uvid sve svoje knjige,

časopise, druge štampane stvari kao i pismene radove ako ih ima i druge stvari ovlaštenom službenom licu.

(2) Prije otpuštanja iz zavoda izmiriće se sve obaveze prema otpuštenoj osobi (isplata nadoknada za rad, ušteđevina, predati lične stvari), a od nje će se uzeti pismena izjava da li ima još nekih potraživanja od zavoda.

(3) Izjava se daje pred ovlaštenom službenom osobom koju potpisuje osuđena osoba i ovlaštena službena osoba pred kojim je izjava data.

Istovremeno se osuđenoj osobi obavezno izdaje potvrda o izdržanoj kazni zatvora, odnosno uvjetnom otpustu, shodno odredbama zakona.

Član 106.
(Nedostatak odjeće i obuće)

Ako osuđena osoba prilikom otpuštanja iz zavoda nema odjeću i obuću, niti vlastitih sredstava da ih nabavi, direktor zavoda će odobriti sredstva za nabavku odjeće i obuće, vodeći računa o dužini boravka osuđene osobe na izdržavanju kazne zatvora.

Član 107.
(Pomoć pri otpustu osuđenih osoba)

Socijalni radnik, ili druga stručna osoba zavoda (iz Službe za zdravstvenu zaštitu, referent za matičnu evidenciju), na prijedlog odgajatelja ili inicijativu osuđene osobe, razgovara sa osuđenom osobom kojoj je potrebna pomoć, kako bi se blagovremeno moglo stupiti u kontakt sa organima za poslove socijalne zaštite, zdravstvenim organima i službama za zapošljavanje u cilju kvalitetnijeg i efikasnijeg rješavanja osnovnih egzistencijalnih problema osoba koje se otpuštaju sa izdržavanja kazne zatvora.

XVI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 108.
(Dostupnost pravilnika)

Ovaj pravilnik mora biti dostupan osuđenim osobama, a prilikom prijema u zavod sa njim moraju biti upoznate osuđene osobe.

Član 109.
(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom davanja saglasnosti federalnog ministra pravde.

Član 110.
(Prestanak važenja ranijeg pravilnika)

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika o kućnom redu Kazneno popravnog zavoda poluotvorenog tipa u Sarajevu prestaje da važi Pravilnik o kućnom redu broj: 01-12-841/13 od 12.02.2014. godine

Broj: 01- 02- 275-3/24
Sarajevo, 04. oktobra 2024. godine

D I R E K T O R

Dipl. iur Munib Isaković

Federalni ministar pravde dao je saglasnost na ovaj Pravilnik o kućnom redu zavoda dopisom br: 04- 45-1930-2/24 od 4. oktobra 2024. godine.